

אולם עוצמת הנצחון שהושג עלידי צה"ל — אותו צה"ל שגובש וחושל בגבוי לוח הישנים, בעזרת התקציבים הזעירי רימיסית של או — בילבל את חושיהם של רבים וטובים. וכך הגענו למצב שאין בכלל מטרת-שלום, אלא רק דיבורי-שלום. אין יודעים מה רוצים, מה חשוב ומה טפל, וממילא אין קנה-מידה לבחינת תוכני יות-שלום ורות. וגם אין יכולת לנהל מדיניות אקטיבית כלשהי להשגת השלום. **שלמה יעקב גרוס**: רוצים להחזיר את השטחים אבל אין לני להחזיר

● חרטום ישראלי ●

אורי אבנרי: היום ניסה שריהחוף לקבוע שלושה עקרונות חיוניים להשגת השלום.

אך למעשה אין אלה, אדוני השר, אלא שלושת הלאומים של חרטום ישראלי.

עקרון א', אם נפשיט אותו מן המליצה, פירושו: חשוב לא מצב של שלום, לא מציאות של שלום, אלא רק מיסמך הקרוי "חוזה שלום". לא התוכן חשוב, אלא הצורה הספרמלית.

עקרון ב', גם כן בלי מליצות, פירושו: לא נחזור לגבולות ה-4 ביוני.

עקרון ג', בלי מליצות: אף לא פליט ערבי אחד.

שריהחוף אבא אבן: טילוף מוחלט של שלושת העקרונות.

אורי אבנרי: הנאום שלך מונח לפני. בסוף דברי אני מוכן ברצון לנתח מילולית מה פירוש הדברים שאתה אומר, אם יתנו לי זמן לכך.

שריהחוף אבא אבן: אתה לא מצטט.

אורי אבנרי: אני אומר שאני מפשיט את דבריך מהמליצה, ולוקח את התוכן החי של הדברים. עקרון ב' אומר: לא נחזור לגבולות ה-4 ביוני — והשאר זה רק מלים.

יש המוכנים לקלוט מליון ערבים בארץ-ישראל השלמה, להקים אימפריה דולאומית, אבל החזרת 100 אלף פליטים תמורת שלום-אמת זהו, לדברי שריהחוף, "ויתור על אופייה היהודי של המדינה. סופה של המדינה היהודית."

פלשונית
היילי צה"ל לנו אין מטרה כני
בלש יעדו האחד הוא לשמם לאל
את נסיון הצבאות הערביות לכבוש
אין או צנו, לנסח ולמנוח את המלצה
המסגר והחוקמנות המטה עלינו. ה'
מצרים גייסו לעזרתם וקיבלו החת

דברי דין ביום 5.6.67

האם זו האמת? יכול אדם לדחות לחלוטין, מכל וכל, אותם עקרונות שהציעו הסובייטים, שאנחנו לא יודעים מה פירוטם. אבל איאפשר להכחיש שהעקרי רונות האלה אומרים: הכרה ברובי כונות ובשלמות שז כל מדינות המרחב, ובכלל זה ישראל; ערובי כות לגבולות, שיט הופשי בי סואץ...

קריאה: ערובות של מי?
אורי אבנרי: ערובות של אמי ריקה ורוטיה.

...הפסקת הלוחמה, "מצב של שלום".

אינני אומר שעלינו להסתפק בכך, אבל אילו הציעו לנו הסובייטים ובריי אלה ערב המלחמה, היינו אומרים שהגיעו ימיהם.

איסר הראל: אתה מאמין להם?

אורי אבנרי: לא. איני מאמין לא לסובייטים, לא לערבים, לא לי אמריקאים ולא לישראלים. אינני מאי טין לשום מדינאי.

אליעזר שוסטק: רק לשלום כהן הוא מאמין.
אורי אבנרי: עקרון טוב הוא לא להאמין בפוליטיקה לאף אחד. אבל אני אומר: אם משהו מציע עקרונות, יש להעמיד אותו במבחן.

כאשר מעצמה, ולו גם יריבה, מציעה עקרונות, שהם לגביה התקרמות גדולה, הרי המשמיה של המדינות, משימת משרה-החוף, היא להגיע להידברות עימה, על-מנת להגיע לבירור העקרונות, להבהרת משמעותם המדוייקת, ואז להחליט אם לקבלם או לדחותם.

● האמת על הצעות נאצר ●

על הצעות הסדר של עבדאל-נאצר אמר שריהחוף: "המדיניות היחידה שהשמיע נאצר באונו העולם, ובאונו אנשי-שיחתו המרובים, היא זו הגורסת חזרת ישראל אל הקווים הארעיים שהולידו וסימלו את סכנתה ופגיעותה, על-מנת שתישאר זכות בידי רבבות ערבים לזרום לתוכה ולערער את בטחונה — רבבות ערבים — ולהרוס היבנות".

הדרות ששל ה-5 ביוני

את צביונה הלאומי המיוחד... — רבבות ערבים! — שעה שנאצר מדבר על שלום, כונתו אינה שלום עם ישראל במזרח התיכון, כי אם שלום במזרח התיכון בלי ישראל. קרי: בלי ישראל עצמאית השוכנת בגבולות בטוחים ומוסכמים, כמדינה יהודית ריבונית.

איש אינו יכול לדעת מה חושב עבדאל-נאצר, אבל אנו יודעים, והשר אבן יודע אולי טוב מכולנו, על מה הוא מדבר בשיתות פרטיות וגלויות: הכרה רשמית בישראל, שיט בסואץ, חזרה מוגבלת של פליטים במיספר שלא ישנה במאומה את הצביון היהודי של המדינה.

הוא אף דיבר, בגלוי, על האפשרות של קשירת יחסים דיפלומטיים וכלכליים עם ישראל, כראיון שפורסם ב"הימנוד".

התנאים הבסיסיים היחידים שהוא התנה: שיבה לגבולות ה-4 ביוני, ופתרון בעיית הפליטים. (ואני מסכים עם שריהחוף שמדובר רק על רכבות).
יכול משהו לומר שיש לדחות הצעות אלה לגמרי, חלקית או על תנאי, אבל אין לזה כל קשר ודמיון לקריקטורה שצייר לנו ברוב כישרונו שריהחוף.

● מטרת-השלום של ישראל ●

כבוד היושב-ראש, אנו מציעים לקבוע בגלוי ובבירור את מטרת-השלום של ישראל, זעל פיהו, על פי קריטריון אובייקטיבי זה, לשפוט את תוכנית רוג'רס, את התוכנית הסובייטית ואת הצעות עבדאל-נאצר.

שלמה יעקב גרוס: אין לנו סיכסוך עם רוג'רס, ועם אמריקה, בעניין הגבולות.

אורי אבנרי: לכס יש סכסוך עם אמריקה. לנו אין. אתם רוצים ללמד את אמריקה איך לנהל את ענייניה.

ואלה המטרות, כפי שאנו רואים אותן:

- (1) ריבוניות ושלמות ישראל בגבולות המוסכמים והמוכרים של ישראל, אשר יתבססו על גבול ה-4 ביוני.
- (2) סידור-ביטחון מוחלטים, שיאבטחו את ישראל באופן מוחלט בפני תוקפנות מחדשת.
- (3) גבולות פתוחים וקביעת מועד לכינון יחסים דיפלומטיים וכלכליים מלאים.
- (4) פתרון בעיית הפליטים, כולל אפשרות של החזרת מיספר מוסכם, בצורה שלא תשנה את הצביון הלאומי של מדינת-ישראל.
- (5) חופשי-שיט בסואץ וסיראן.
- (6) שיתוף נציגות פלסטניות מוסמכת בכינון הסדר-שלום וכיצועו, והפסקה יעילה של מלחמת הפידאין.
- (7) אין נסיגה אלא אחרי השגת הסדר השלום הנ"ל.

אלה הם עקרונות החיוניים. הם ימשו קנה-מידה אובייקטיבי לניהול מדיניות חדשה כלפי ארצות-הברית וגם כלפי ברית-המועצות, ובעיקר מדיניות ישירה כלפי מדינות-ערב והעם הפלסטיני.

האלטרנטיבה היחידה היא, כבוד היושב-ראש, אובדן סופי של עצמאות פעולתנו המדינית, הידרדרות לתוך מלחמה בעלת אופי גלוי כאלו, או הפיכת ישראל לכדור-מישחק בידי שחקני הלגייה העולמית, וכפיית הסדר שלא אנחנו נקבע את מהותו.

איסר הראל: הרי החזרנו פליטים לפני מלחמת ששת-הימים — למה פצה המלחמה?
אורי אבנרי: מעולם לא החזרנו פליטים.

בגלל שלושת הלאומים האלה, שהם ההנחייה היחידה למדיניות ישראל מזה שלוש שנים, אין לנו כל אפשרות להעמיד במבחן תוכני ניות-שלום של ירדים ויריבים. נאציים אנחנו לדחות אותם על הסף, ללא בדיקה של ממש, מתוך תגובה אמוציונלית ובלתי-רציונלית.

● ההצעה הסובייטית — התקדמות! ●

אתן שתי דוגמאות. אמר שריהחוף היום, על עקרונות-השלום הסובייטיים, שפורסמו לאחרונה, ואני מצטט: "אין זו תוכנית שלום, כי אם תכנית המיועדת לסכן את בטחונה של ישראל, ולקיים מתחות מתמדת באיזור עליידי שיחזור מדוייק של המצב שהוליד את המלחמה ב-1967".

שבת-ים אחח

חיל-נבאים ארצי

עיריות-אסרופולין

במיסגרת הוויכוח על משרד-הפנים (שנערך לפני מותו של שריהפנים, חיים משה שפירא ז"ל), מתח שלום כהן ביקורת קשה על פעולות המשרד. אחרי שעמד על המצב העגום של הרשויות המקומיות, ותבע לאחד רשויות סמוכות במיסגרות גדולות ועיעלות (כגון עירייה אחת לנוש דן, מבתיים עד פתח-תקווה), אמר: **שלום כהן**: יבורית זו בין עסקי ני המפד"ל לבין עסקני יתר המפלגות, שהם המעוניינים העיקריים בפיצול ה-רשויות ובפיטוח המנגנונים, היא המוגי עת בדקבית יסודי במיבנה הבלתי-רציונלי של השלטון המקומי.

אנו סבורים שמשרד-פנים יעיל צריך להציב לגד עינו מיספר עקרונות, ו-אמנה אחרים מהם:

(1) איחוד רשויות מקומיות, מתוך מגמה לחסוך בהוצאות ולהיטיב מתן שירותים;

(2) העברת כל ענייני גביית המסים העירוניים הישירים לידי מנגנון הגבייה הממשלתי. הממשלה תעביר לעיריות את המגיע להן, וממילא יתבטלו מנגנוני הגבייה המיותרים;

(3) תיכנון כלל-ארצי של נושאים הטעונים הסדר ארצי, כמו שירות-כבאים ארצי והסדר ארצי של חופי הרחצה על-ידי הכשרת כ-250 קילומטרים של החוף, מאשקלון עד ראש-הניקרה, ל-רחצה ולנופש, במקום הקטע המצומצם והמגווח של למטה מעשרה קילומטרים. בסדר-הכל, המותר עתה לרחצה בימי התיכון.

גם על רעיון זה צחקו בשעתו, כאשר העלה אותו אורי אבנרי בכנסת הקר-דמת. שמחתי לשמוע ששרה-התירות אי-מך לעצמו את הרעיון, כהבינו את יכולת המשיכה של חוף רחצה כזה למאות-אלפי תיירים. את הצעתנו להקמת חיל-כבאים ארצי כבר אימצו לעצמם חברי-כנסת מכל חלקי הבית.

מוטב למשרד הפנים לשים את הדגש על פעולות אלה, במקום לרכז את עיקר מעייניו בשערוריות הרישום והי-גזענות, כמו פרשיות בני שלט והלן זיידמן. שכן, ענייני-רישום מלאכותיים אלה ממילא יתבטלו ברבות הזמן.